

PATVIRTINTA
Alytaus miesto savivaldybės tarybos
2020 m. sausio 30 d.
sprendimu Nr. T-2

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS 2020–2022 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

VEIKLOS KONTEKSTAS

Alytaus miesto savivaldybės, kaip institucijos, misija – plėtoti ir skatinti vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą, kurti ir vykdyti efektyvią Alytaus miesto savivaldybės ūkinę-finansinę veiklą, užtikrinti miesto bendruomenės poreikių tenkinimą ir subalansuotą plėtrą.

Alytaus miesto savivaldybės 2020–2022 m. strateginis veiklos planas skirtas įgyvendinti Alytaus miesto plėtros iki 2020 metų strateginį planą, patvirtintą Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2014-02-27 sprendimu Nr. T-34. Alytaus miesto savivaldybės strateginio veiklos plano strateginiai tikslai atitinka Alytaus miesto plėtros iki 2020 metų plano tikslus. Strateginis veiklos planas parengtas siekiant efektyviai panaudoti turimus bei planuojamus gauti finansinius, materialiuosius ir darbo išteklius misijai vykdyti ir užsibrėžtiems tikslams pasiekti, atlikti veiklos stebėseną ir atsiskaitymą už rezultatus. Alytaus miesto savivaldybės 2020–2022 m. strateginį veiklos planą sudaro dešimt programų. Kiekvienoje programoje išskirti trejų metų veiklos tikslai, jų siekimo uždaviniai, numatytos priemonės ir konkretizuoti jų pasiekimo rodikliai.

ALYTAUS MIESTO VYSTYMOSI POKYČIAI

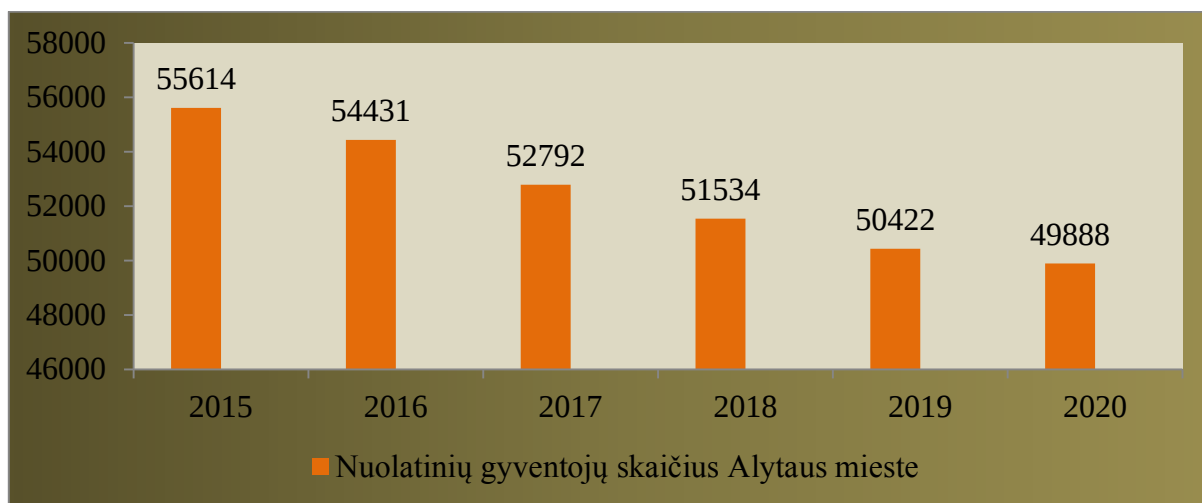
Lietuvos laisvosios rinkos instituto kasmet atliekamame savivaldybių indekso tyrime analizuojama, kiek ir kaip visose 60 savivaldybių yra užtikrinama žmogaus ekonominė laisvė. 2018 m. Alytaus miesto savivaldybė pakilo iš šeštos vietos į penktą tarp šešių didžiųjų savivaldybių, aplenkdamą Panevėžį. Geriausiai įvertintos transporto, komunalinių paslaugų sritys. Mažiausiai taškų surinko investicijos ir plėtra, švietimas, turto valdymas, mokesčiai, sveikatos ir socialinės rūpybos sritys. Alytaus miesto savivaldybės transporto sritis puikų įvertinimą pelnė dėl to, kad visus maršrutus čia prižiūrėjo efektyviau veikiantis privatus sektorius, buvo skelbti visų maršrutų viešieji konkursai. Teigiamai įvertintas ir privataus sektoriaus dalyvavimas teikiant viešąsias komunalines paslaugas, pavyzdžiui, buitinių atliekų surinkimo, šilumos tiekimo. Centralizuotai tiekiamos šilumos kaina mažėjo. Tiek materialinių, tiek tiesioginių užsienio investicijų skaičius gerokai nusileido vidutiniam.

Vangus investavimas susijęs su vangesniu ekonominiu augimu. Tūkstančiui alytiškių teko 35 veikiantys subjektai, 3 išduoti statybos leidimai – mažiausiai tarp didžiųjų miestų. Alytuje gyventojų mažėja. 2018 m. Alytų paliko 1,7 proc. daugiau gyventojų nei į jį atvyko, tad grynoji emigracija nuo visų savivaldybės gyventojų yra didžiausia iš didžiųjų miestų. Tarp didžiausių savivaldybių Alytuje buvo didžiausias nedarbo lygis.

Alytaus miesto savivaldybė turi palyginus daug nekilnojamojo turto (5 687 kv. m 1 000 gyventojų 2018 m.) – iš jų numatyta privatizuoti tik 0,7 proc. ploto. Alytaus mieste yra vieni aukščiausių tarp didžiųjų savivaldybių pagrindinio nekilnojamojo turto, nenaudojamo nekilnojamojo turto ir apleistos žemės mokesčių tarifai.

Demografija. Alytus – didžiausias Pietų Lietuvos miestas, apskrities centras. Alytus – vienas mažiausiai apgyvendintų Lietuvos miestų, čia gyvena 1 288,4 žm./km², tuo tarpu Kaune 1 836,7 žm./km², Klaipėdoje 1 519,5 žm./km², Panevėžyje 1 773,6 žm./km², Utenoje 1 724 žm./km², Marijampolėje 1 717 žm./km². Jame gyvena 37,5 proc. Alytaus apskrities gyventojų. Viena didžiausių problemų, kurią patiria Lietuva ir Alytaus miestas, yra prastėjantys demografiniai

rodikliai, mažėjantis gyventojų skaičius. 2015 m. Alytaus mieste gyveno 55,6 tūkst. gyventojų, o 2020 m. pradžioje (išankstiniais duomenimis) – 49,9 tūkst. (žr. 1 pav.).

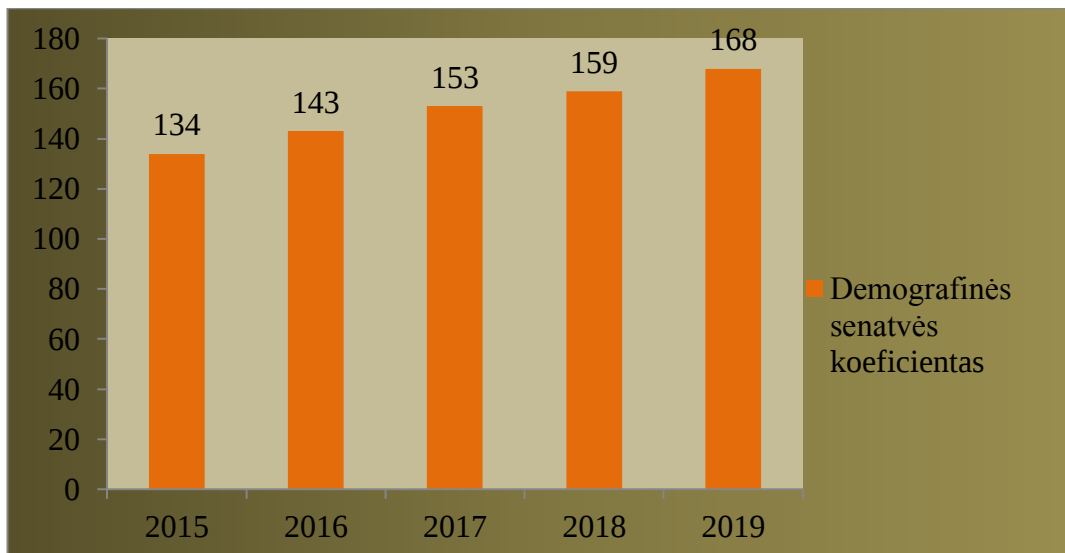

1 pav. Alytaus m. gyventojų skaičius metų pradžioje 2015–2020. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Viena iš gyventojų skaičiaus mažėjimo priežasčių yra neigiama natūrali kaita. Kita ne mažiau svarbi gyventojų skaičiaus mažėjimo priežastis – migracijos procesas. Šalies mastu daugiau kalbama apie tarptautinę emigraciją, kai gyventojai išvyksta į užsienio šalis, tačiau Alytaus m. savivaldybės atveju svarbi yra ir vidinė migracija, kai gyventojai išvyksta į kitas Lietuvos teritorijas, dažniausiai kitus miestus, kur yra daugiau galimybių.

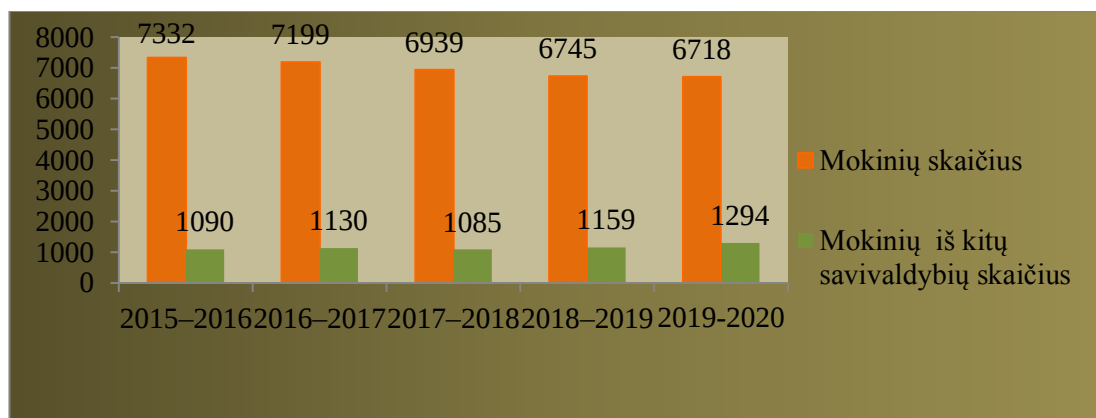
Gyventojų netenkina gyvenimo kokybė miesto daugiabučių namų kvartaluose, kur dauguma namų yra energetiškai neefektyvūs, neestetiškos išvaizdos, viešųjų erdvių ir kiemų infrastruktūra susidėvėjusi ir nepatraukli, trūksta vietų automobiliams statyti. Dėl to žmonės siekia susikurti naują gyvenimo kokybę individualių namų kvartaluose užmiestyje. Gyventojų skaičiaus mažėjimas susijęs su tam tikrais iššūkiais, nes mažėja vartotojų bazė ir teritorijos ekonominis aktyvumas, sunkiau išlaikyti ir gerinti gyvenimo lygį, užtikrinti užimtumą ir pajamas, daugėja socialinių problemų, be to, didėja infrastruktūros išlaikymo išlaidos (pvz., komunalinės paslaugos). 2019 m. pradžioje mieste gyveno 61,7 proc. darbingo amžiaus žmonių, 24,5 proc. pensinio amžiaus ir 13,8 proc. gyventojų iki 15 metų. Remiantis analizuojamais rodikliais, Alytaus mieste yra dar pakankamai likusios jaunos darbo jėgos – ją būtina išlaikyti ar net padidinti, t. y. kelti Alytaus miesto gyventojų užimtumo lygį, keisti požiūrį į jaunąją kartą: infrastruktūros, verslumo, socialiniais, švietimo ir kt. klausimais. Gyventojų ekonominis užimtumas yra viena pagrindinių ekonominės gerovės ir plėtros prielaidų.

Kita problema – senėjanti visuomenė. Keičiasi visuomenės struktūra – mažėja darbingo amžiaus žmonių, vaikų, daugėja pensinio amžiaus žmonių. Demografinės senatvės koeficientas rodo, kiek pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių tenka šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus – Alytaus mieste nuo 2015 m. jis išaugo 25,4 proc. (žr. 2 pav.). 2019 m. pradžioje jis sudarė 168 (Lietuvoje – 131). Ši tendencija būdinga daugumai Europos šalių, ne išimtis yra Lietuva ir Alytaus miestas. Jauni žmonės išvyksta studijuoti ar dirbti į šalies sostinę, užsienio valstybes, nebegrįžta į gimtąjį miestą. Šalys ir miestai, kuriuose trūksta jaunimo, darbingo amžiaus žmonių, nėra patrauklūs investuotojams. Taip pat augant demografinės senatvės koeficiento reikšmei, svarbu miesto infrastruktūrą bei viešąsias paslaugas pritaikyti besikeičiančiai visuomenės struktūrai. Siekdama organizuoti ir teikti kokybiškas socialines paslaugas gyventojams, savivaldybė sistemingai ir kompleksiskai vertina savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikius, planuoja realias jų plėtros apimtis bei etapus, nustato savivaldybės socialinių paslaugų sistemos plėtros prioritetus.

2 pav. Alytaus miesto demografinės senatvės koeficientas (65 metų ir vyresnio amžiaus žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus) 2015–2019 m. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

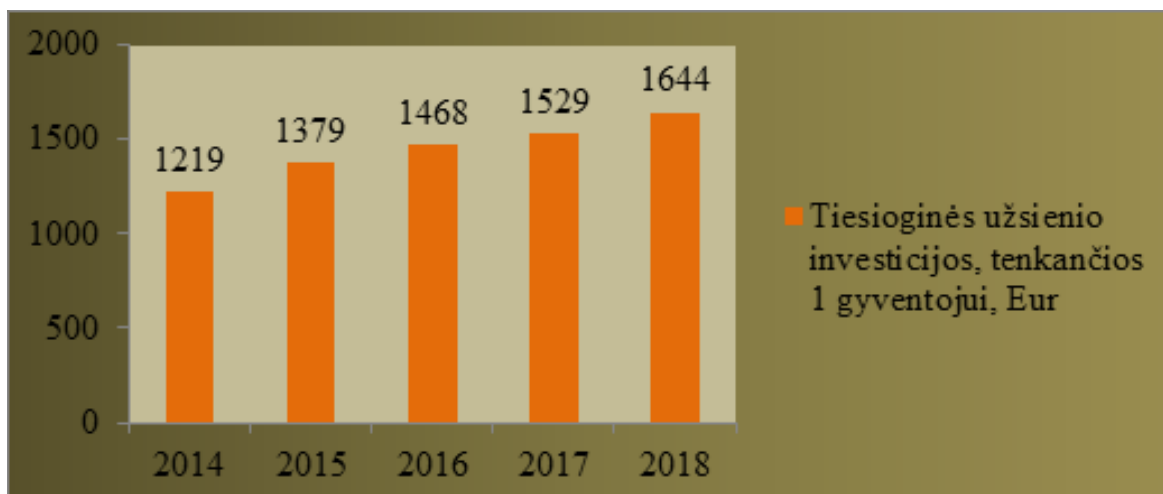
Dėl mažėjančio gyventojų skaičiaus mažėja ir mokinių skaičius. Iš 3 pav. matosi, kad nuo 2015 m. mokinių skaičius mieste sumažėjo 614 mokinių, t. y. beveik 9 proc. Lopšelių-darželių ir mokyklų-darželių ikimokyklinio ugdymo grupėse ugdomi 2 189 vaikai, priešmokyklinio ugdymo grupėse ugdomi 559 vaikai. Iš kitų savivaldybių mokyklose mokosi 1 294 mokiniai, ikimokyklinėse įstaigose – 669 vaikai.

3 pav. Mokinių skaičius Alytaus mieste. Šaltinis – savivaldybės administracijos Švietimo skyrius

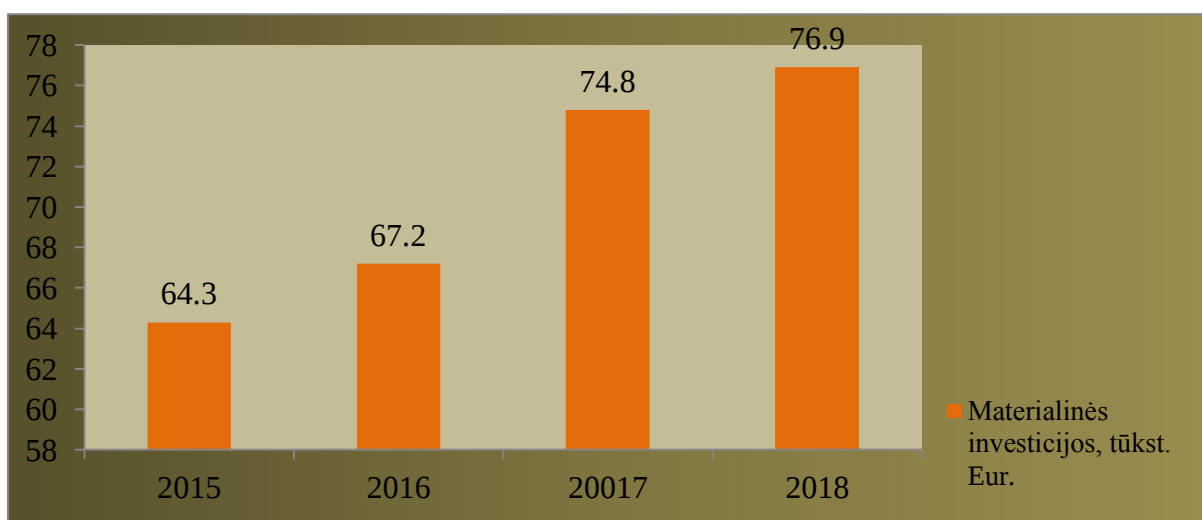
Makroekonomika. Alytaus apskrities bendrasis vidaus produktas (BVP) 2018 m. siekė 1 337,7 mln. eurų ir sudarė 3,0 proc. viso šalies BVP. Tiesioginių užsienio investicijų (TUI) dydis, tenkantis vienam gyventojui, per pastaruosius penkerius metus kilo. 2018 m. vienam Alytaus miesto gyventojui teko 1 644 Eur TUI (4 pav.). Tai yra gana žemas rodiklis (Lietuvos Respublikoje – 6 095 Eur, Panevėžyje – 3 297 Eur, Klaipėdoje – 6 431 Eur, Kaune – 5 297 Eur, Druskininkuose – 2 425 Eur, Šiauliuose – 1 420 Eur).

Siekiant dar labiau didinti savivaldybės patrauklumą vidaus ir užsienio investicijoms, Alytaus miesto savivaldybėje numatytos įmonių investicijas skatinančios paramos priemonės. Tolesnis miesto infrastruktūros gerinimas prisidės prie bendros rinkos raidos ir augimo, tai leis ne tik toliau mažinti nedarbo lygį savivaldybėje, bet ir kelti dirbančiųjų kvalifikaciją.

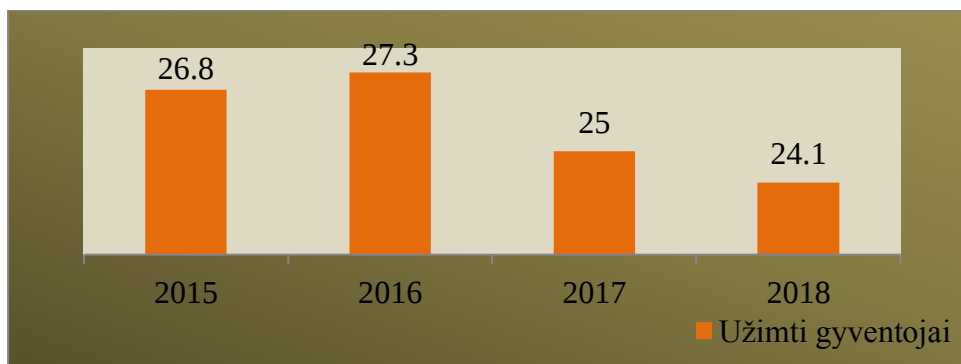
4 pav. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios 1 gyventojui 2014–2018 m. Eur

Materialinės investicijos mieste 2018 m. padidėjo (žr. 5 pav.). Tačiau tai gana žemas rodiklis (Lietuvos Respublikoje – 7 967,1 tūkst. Eur, Panevėžyje – 198,9 tūkst. Eur, Klaipėdoje – 547,00 tūkst. Eur, Kaune – 950,7 tūkst. Eur, Marijampolėje – 130,8 tūkst. Eur, Šiauliuose – 278,7 tūkst. Eur).

5 pav. Materialinės investicijos Alytaus mieste 2015–2018 m. tūkst. Eur

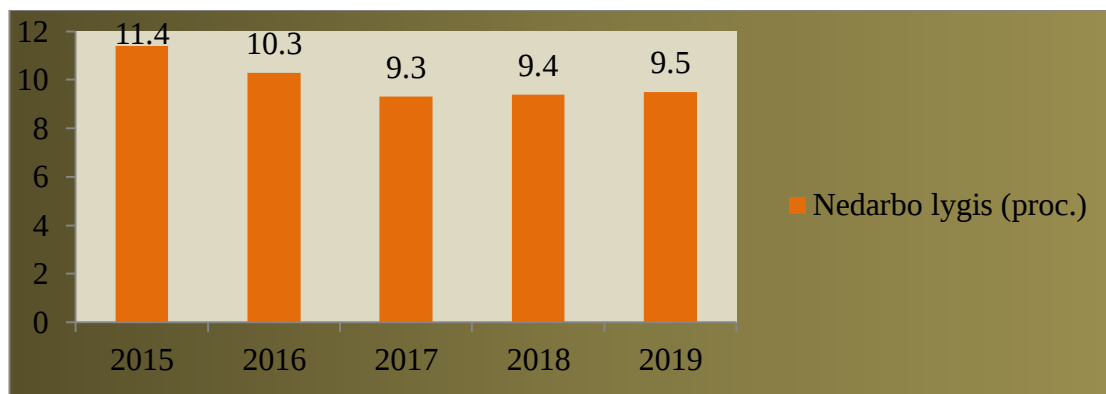
Užimtumo lygis (darbingo amžiaus gyventojų užimtumas) mieste nežymiai mažėja ir siekia 66,1 proc. (žr. 6 pav.) .

6 pav. Alytaus m. užimtų gyventojų skaičius 2015–2018 m. (tūkst.) Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų užimtumas yra svarbus ekonomikos augimo ir gerėjančios gyvenimo kokybės veiksnys. Nedarbo problemas yra siekiama spręsti kompleksiskai – ne tik taikyti aktyvios darbo rinkos politikos priemones bedarbiams, bet ir skatinti naujų darbo vietų kūrimą.

2015–2019 m. nežymiai kinta nedarbo lygis (registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis) ir 2019 m. Alytaus mieste buvo 9,5 proc. (žr. 7 pav.). Lietuvoje šis rodiklis sudarė 8,4 proc.

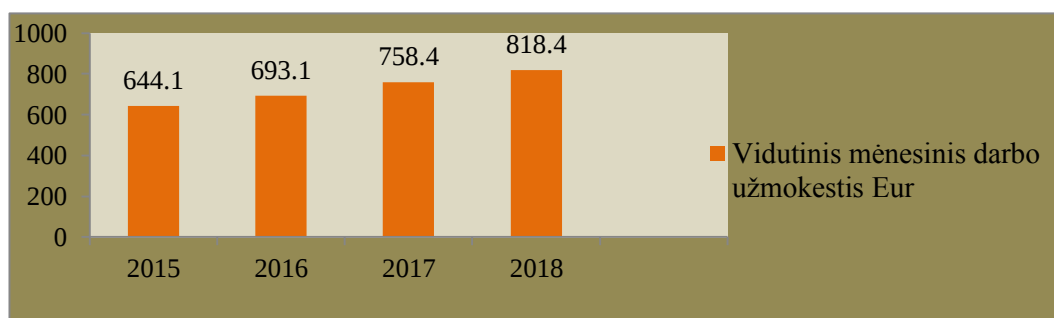

7 pav. Nedarbo lygis Alytaus mieste 2015–2019 m. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Išlieka kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problema. Sparčiai augantis laisvų darbo vietų skaičius išpėja apie ryškėjančią darbo pasiūlos ir paklausos neatitiktį.

Tęsiamas aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimas. Nuo 2017 m. vidurio nebevykdoma Viešųjų darbų programa, ją pakeitė Užimtumo didinimo programa. Miesto užimtumo didinimo programoje 2018 m. dalyvavo 114 asmenų.

Kasmet didėja vidutinis mėnesinis darbo užmokestis. 2018 m. jis sudarė 818,4 Eur. Kaip kito darbo užmokestis mieste matosi 8 pav. Šis rodiklis nesiekia šalies vidurkio – 924,1 Eur. (Panevėžyje – 861,3 Eur, Klaipėdoje – 970,4 Eur, Kaune – 941,5 Eur, Šiauliuose – 803,2 Eur). Spartesnę gyventojų pajamų augimą galėtų paskatinti kitų šalių investuotojų pritraukimas. Užsienio įmonių siūlomi atlyginimai neretai didesni nei vietos darbdavių. Be to, pasamdžius darbuotojus, užsienio įmonės daug investuoja į jų mokymus, kvalifikacijos kėlimą ir jų išlaikymą. Visa tai skatina vietos verslą siūlyti geresnes darbo sąlygas ir konkurencingesnius atlyginimus.

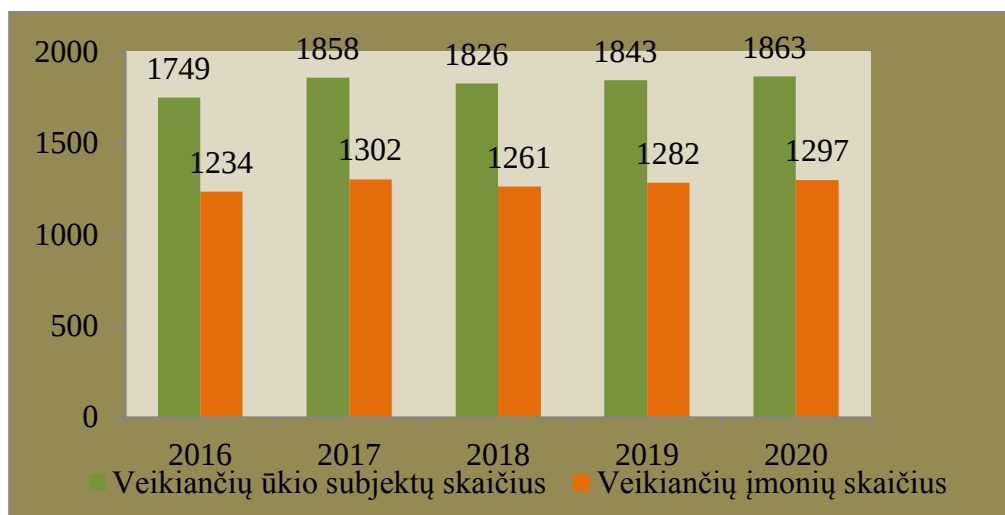
8 pav. Vidutinis mėn. (bruto) darbo užmokestis Alytaus mieste 2015–2018 m. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Vidutinė tikėtina Alytaus regiono gyventojų gyvenimo trukmė – 76,2 metų, ji didesnė negu šalies – 75,9 metai.

Per pastaruosius paskutinius metus veikiančių ūkio subjektų skaičius nežymiai augo, veikiančių įmonių skaičius augo 1,7 proc. (žr. 9 pav.). Gyventojų verslumo koeficientas – 28 (tūkstančiui gyventojų teko 28 ūkio subjektai). Alytaus mieste labiausiai išplėtotos ekonominės

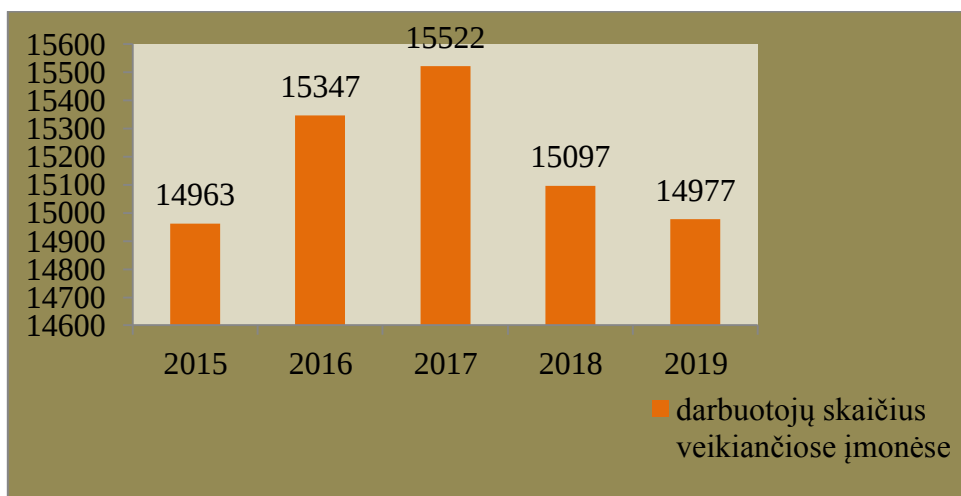
veiklos sritys, sukuriančios didžiausią pridėtinę vertę, yra didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto prekybos ir remonto, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (apie 30 proc.), pramonė (apie 21 proc.), viešasis valdymas, švietimas, sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (apie 16 proc.), nekilnojamo turto operacijos (apie 8 proc.) ir statyba (apie 10 proc.).

Mažiausią pridėtinę vertę sukuriantys ekonominės veiklos sektoriai yra administracinė ir aptarnavimo, profesinė ir mokslinė veikla (apie 2 proc.), informacijos ir ryšių veikla (apie 1 proc.), meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla (apie 3 proc.), finansinė ir draudimo veikla (apie 1 proc.).

9 pav. Veikiančių ūkio subjektų ir veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje Alytaus mieste 2016–2019 m. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Nuo 2017 m. veikiančiose įmonėse sumažėjo darbuotojų skaičius nuo 15 522 darbuotojų iki 14 977 darbuotojų. (žr. 10 pav.) Mieste yra 1 015 darbuotojų, dirbančių valstybės tarnyboje. Tai sudaro 0,02 proc. nuo visų gyventojų. (Įstaigose, pavaldžioje Teisingumo ministerijai, dirba 29,1 proc., Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai – 27,4 proc., savivaldybių institucijose ir įstaigose – 17,4 proc., įstaigose, pavaldžioje Vidaus reikalų ministerijai – 12,5 proc. Aplinkos ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai pavaldžioje įstaigose, teismuose ir prokuratūroje, dirba 13,6 proc valstybės tarnautojų).

10 pav. Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse metų pradžioje Alytaus mieste 2015–2019 m. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Aplinkos tarša ir jos prevencija – miestiečiams aktuali tema. Aplinkos oro kokybė – tai viena aktualiausių problemų, nes oro tarša žymia dalimi lemia gyvenamosios aplinkos kokybę ir gyventojų sveikatos būklę. Oro kokybės problemas sukelia lokalus oro kokybės pablogėjimas automobilių susitelkimo vietose, senų automobilių gausa miesto gatvėse, neekologiško kuro naudojimas energetikos įmonėse, pasenę pramonės objektų oro valymo įrenginiai. Alytaus gamtinės aplinkos kokybė yra vidutiniška – būdinga daugumai didesnių miestų. Buvo tiriama NO₂, SO₂ ir KD₁₀ koncentracija. Atliekant kasmetinę aplinkos stebėseną, užterštų teritorijų ir taškų nenustatoma.

Siekiant geresnės aplinkos oro kokybės, reikia mažinti eismo srautus, todėl labai svarbu išvystyti susiekimo viešuoju transportu infrastruktūrą bei maršrutus, propaguoti naudojimąsi ne individualiu automobiliu, o viešuoju transportu, pėsčiomis, dviračiu. Lyginant Alytų su kitais Lietuvos miestais, matyti, kad Alytuje viešasis transportas nėra populiarus ir žmonės retai juo naudojami. 2018 m. vienam miesto gyventojui per metus vidutiniškai teko 52 kelionės autobusu. Kituose miestuose šis rodiklis žymiai didesnis (Šiauliuose – 129, Panevėžyje – 108). Taip pat labai svarbu pritaikyti susisiekimo infrastruktūrą pėstiesiems, dviratininkams ir sudaryti saugias eismo sąlygas visiems eismo dalyviams.

VEIKSNIAI, SĄLYGOJANTYS MIESTO PLĖTRĄ

Savivaldybės veiklai teigiamą poveikį darantys ir veiklos plėtros galimybes sąlygojantys veiksniai	Savivaldybės silpnybės ir galimos grėsmės
Pakankamas viešojo sektoriaus aktyvumas ir valdymo srities kompetencija	Valstybės regioninės plėtros politikos kaita ir nepalankių teisės aktų priėmimas
Pažangių ir inovatyvių veiklos formų, metodų taikymas viešajame ir privačiame sektoriuose	Administracijos struktūrai, valstybės tarnautojų ir darbuotojų kaitai bei veiklos kokybei įtaką daro savivaldybių tarybų rinkimų rezultatai
Palaikomi glaudūs ryšiai su tarptautinėmis organizacijomis ir užsienio šalių miestais	Europos Sąjungos struktūrinės paramos apimčių mažėjimas
Aktyvios pilietinės ir visuomeninės veiklos, smulkaus ir vidutinio verslo iniciatyvos skatinimas ir rėmimas. Užimtumo darbo rinkoje didinimas	Nepakankamas tiesioginių užsienio ir materialinių investicijų pritraukimas
Vykdomos investicijos į viešosios infrastruktūros modernizavimą ir pritaikymą viešosioms bendruomeninėms reikmėms, pastatų / daugiabučių namų energinio efektyvumo didinimą	Mažas verslo sektoriaus konkurencingumas ir investicinės aplinkos patrauklumas
Vykdomos kryptingos investicijos į socialinių paslaugų teikimo, sveikatos priežiūros, švietimo sistemos modernizavimą	Mieste trūksta automobilių stovėjimo vietų. Neišasfaltuotos gatvės, esančios atokiau nuo miesto centro
Mažėjantis įvairių socialinių išmokų gavimo poreikis, bet didėjanti socialinių paslaugų įvairovė ir poreikis	Nepalankios demografinės tendencijos – senstanti visuomenė, sparti emigracija
Patogi ir išskirtinė Alytaus miesto geografinė padėtis, turtinga gamtinė aplinka	Mažos daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo apimtys, socialinio būsto fondo trūkumas
Intensyvėjantis gyvenimo tempas ir dėl to augantys vartotojų reikalavimai poilsio kokybei ir infrastruktūrai	

ALYTAUS MIESTO VYSTYMO PRIORITETAİ

2020–2022 metais savivaldybės veiklos strategija formuojama ir finansavimo paskirstymas strateginio veiklos plano programoms vykdomas pagal 3 veiklos prioritetus, patvirtintus Alytaus miesto savivaldybės plėtros iki 2020 metų plane:

1. Viešųjų paslaugų kokybės ir prieinamumo užtikrinimas, ugdant sumanią, veiklią ir solidarią miesto bendruomenę.

2. Miesto ekonominio augimo skatinimas, didinant verslo konkurencingumą, eksporto apimtį ir gyventojų užimtumą.

3. Darni miesto infrastruktūros plėtra.

Alytaus miesto savivaldybės veiklos rezultatams poveikį darantys siekiai yra glaudžiai susiję ne tik su Alytaus miesto savivaldybės strateginio plėtros plano prioritetinėse srityse nurodytais tikslais ir uždaviniais, bet ir Alytaus miesto savivaldybės lėšomis finansuojamų programų įgyvendinimo sritimis ir prioritetais. Alytaus miesto savivaldybės strateginio planavimo dokumentai rengiami ir veiklos prioritetai nustatyti vadovaujantis darnios miestų plėtros principais.

Toliau pateikiama informacija, ką Alytaus miesto savivaldybės institucijos ketina nuveikti 2020–2022 m., įgyvendindamos prioritetuose numatytus tikslus, uždavinius ir priemones.

Veiklos prioritetų įgyvendinimas yra siejamas su numatomais strateginiais savivaldybės ekonominės, socialinės plėtros ir valdymo sričių pokyčiais. Jie orientuoti į savivaldybės ekonominio konkurencingumo didinimą, socialinės aplinkos patrauklumą ir gyvenamosios aplinkos gerinimą, verslo subjektų, viešojo sektoriaus institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų partnerystės ir bendradarbiavimo stiprinimą, valdymo efektyvumo didinimą. 2020–2022 m. išskiriamos trys pagrindinės sritys, kuriose turi įvykti esminiai pokyčiai: efektyvus viešasis valdymas ir administravimas, konkurencinga ekonomika, saugi ir patogi gyventi aplinka.

2020–2022 METŲ POKYČIŲ INICIATYVA

Pokyčių kryptys	Pokyčių sritis	Numatomi darbai	Laikotarpis
Efektyvus viešasis valdymas ir administravimas		Optimizuoti Alytaus miesto švietimo įstaigų tinklą	2020–2022
		Didinti savivaldybės įmonių, įstaigų ir organizacijų veiklos efektyvumą ir skaidrumą	2020–2022
		Centralizuoti standartinių paslaugų teikimą savivaldybės įstaigoms	2020–2022
		Skatinti piliečius ir verslo subjektus naudotis savivaldybės teikiamomis elektroninėmis paslaugomis	2020–2022
		Modernizuoti Alytaus miesto savivaldybės interneto svetainę (portalą)	2020–2022
		Reguliariai vykdyti tikslines suinteresuotų šalių pasitenkinimo paslaugomis, savivaldybės vykdoma veikla apklausas, tyrimus	2020–2022
		Aktyvinti savivaldybės bendruomenių, NVO, verslo subjektų dalyvavimą priimančiais sprendimais	2020–2022
		Diegti intelektualias kultūros, švietimo, viešojo valdymo sričių informacines technologijas, parengti skaitmeninį reklamos ir mažosios architektūros registrą	2020–2022
Ekonominė plėtra	Verslo ir	Plėsti verslo vystymo galimybes, įrengiant	2020–2022

	investicinės aplinkos konkurencingumo didinimas	tam tinkamą infrastruktūrą	
		Tobulinti atliekų tvarkymo infrastruktūrą	2020–2022
		Skatinti viešojo ir privataus sektoriaus ekonominės ir socialinės plėtros bendradarbiavimą	2020–2022
		Stiprinti bendradarbiavimą su Alytaus aukštojo ir profesinio mokymo įstaigomis, rengiant miestui labiausiai reikalingus specialistus, siekiant išlaikyti ir pritraukti jaunimą Alytaus mieste	2020–2022
		Didinti verslo plėtros ir investicinės aplinkos patrauklumo, įgyvendinant smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo ir rėmimo priemones	2020–2022
		Vykdyti verslo aplinkos stebėseną, skleisti informaciją apie miesto verslo galimybes ir sąlygas, parengti mieste realiai veikiančių įmonių registrą	2020–2022
		Skatinti jaunimo verslumą, užimtumą, ugdyti pilietiškumą	2020–2022
Gyvenimo kokybė ir aplinka		Skatinti savivaldybės bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo subjektų veiklą, aktyviai įsitraukiant į sprendimų priėmimą, dalyvaujant projektinėje veikloje	2020–2022
		Modernizuoti / plėtoti komunalinio ūkio infrastruktūrą, prioritetą teikiant gatvių ir perėjų apšvietimo ir modernizavimo, gatvių asfaltavimo, pėsčiųjų ir dviračių takų plėtrai, šaligatvių remonto darbams vykdyti, taikant universalaus dizaino principus, kuriant visiems patogią aplinką	2020–2022
		Tobulinti viešojo reguliaraus susisiekiimo paslaugas	2020–2022
		Formuoti miesto išskirtinumą, kuriant naujas patrauklias erdves	2020–2022

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

01 STRATEGINIS TIKSLAS – užtikrinti gyventojams viešųjų paslaugų įvairovę, kokybę ir prieinamumą	
Kodas	Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdomos programos:
21	Švietimo programa
22	Sveikatos apsaugos programa
23	Socialinės apsaugos programa
24	Kultūros programa
25	Kūno kultūros ir sporto programa
26	Savivaldybės veiklos programa

Viešojo administravimo organizacijose per pastaruosius kelerius metus galima pastebėti labai didelį susidomėjimą viešojo sektoriaus valdymo efektyvumo gerinimo sprendimais. Sistemingai gerinti, tobulinti veiklą ir didinti teikiamų paslaugų kokybę savivaldybę taip pat skatina

išaugę vartotojų (piliečių) aptarnavimo lūkesčiai bei ES mastu plėtojama iniciatyva ir rekomendacijos. Siekiant užtikrinti savivaldybės veiklos valdymo efektyvumą ir patenkinti vartotojų aptarnavimo lūkesčius, numatomos priemonės, mažinančios administracinę naštą fiziniams ir juridiniams asmenims, užtikrinant sistemingą savivaldybės valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymąsi, gerinant savivaldybės veiklos planavimą ir valdymą, diegiant modernius vadybos metodus, skatinant aktyvesnį bendradarbiavimą su visuomene. Numatyta efektyviai valdyti ir atnaujinti savivaldybės valdomą ir nuomojamą turtą, plėtoti elektroninės valdžios ir elektroninės demokratijos priemones.

Vienas iš Alytaus miesto savivaldybės veiklos prioritetų yra tobulinti gyventojų aptarnavimo sistemą savivaldybėje, vis daugiau perkelti į el. terpę savivaldybės teikiamų ir administruojamų paslaugų. Informacinių technologijų naudojimas viešojo administravimo sektoriuje sudaro prielaidas pagerinti gyventojams teikiamų paslaugų kokybę, klausimų sprendimą, didinti veiklos skaidrumą. Jau keleri metai savivaldybės interneto svetainėje (portale) skelbiami ir nuolat atnaujinami visų teikiamų administracinių paslaugų aprašymai, juose nurodyti teisės aktai, reguliuojantys paslaugos teikimą, informacija bei dokumentai, kuriuos turi pateikti pareiškėjai, būtinų veiksmų sekos schemos, pateiktos prašymų formos.

Norėdama skatinti gyventojų bendruomeniškumą, savivaldybė ketina toliau remti nevyriausybinių organizacijų (NVO) veiklą, siekia įtraukti gyventojus į sprendimų priėmimą, ypač svarstant aktualius daugiabučių namų kiemų tvarkymo, įvairių paslaugų teikimo klausimus. Jau antrus metus sėkmingai įgyvendinamas Bendruomenės iniciatyvų, skirtų gyvenamajai aplinkai gerinti, projektas. Įgyvendinant šią iniciatyvą atrenkami ir įgyvendinami miesto gyventojų išrinkti projektai, kurie aktualūs gyventojams.

2020–2022 m. bus siekiama užtikrinti ugdymo kokybę bendrojo ugdymo įstaigose naudojant modernias švietimo technologijas ugdymo turiniui perteikti, modernizuojant ugdymo aplinką. Toliau bus įgyvendinamos neformaliojo vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų mokymo / švietimo programos. Prioritetas teikiamas švietimo paslaugų kokybei, vaikų socializacijai, meninei, kūrybinei saviraiškai skatinti ir remti. 2020 m. numatyta švietimo tinklo pertvarka. Švietimo įstaigų tinklo pertvarka leis sutaupyti lėšas panaudoti švietimo kokybės gerinimui. Būtų tobulinama pedagogų kvalifikacija, modernizuojama ugdymo aplinka, investuojama į aukštesnių mokymosi rezultatų siekimą. Įrengus naujus sporto aikštynus šalia mokyklų, pagerės ne tik mokyklų auklėtinių kūno kultūros veiklos sąlygos, bet ir bus sudarytos sąlygos vietos bendruomenei aktyviai praleisti laisvalaikį.

Ypač aktualus miestui yra jaunimo pritraukimo ir išlaikymo mieste klausimas. 2020–2022 m. prioritetinėmis jaunimo politikos sritimis mieste laikomos: jaunimo užimtumo didinimas, savanorystė ir mentorystė, jaunimo iniciatyvos ir verslumo skatinimas, jaunimo sveikatos stiprinimas, jaunimo pilietiškumo skatinimas, jaunimui patrauklios infrastruktūros kūrimas. Ypač aktualus miestui yra jaunimo pritraukimo ir išlaikymo mieste klausimas, dėl to įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti įvairios priemonės – bendradarbiaujama su mieste veikiančiomis profesinėmis mokyklomis ir kolegija, siekiant kuo plačiau išviešinti miesto, Pietų Lietuvos regiono ir visos šalies jaunimo galimybes mokytis Alytuje, organizuojamas jaunimo ir su jaunimo dirbančių NVO projektų rėmimas, planuojama kurti naujas erdves, skirtas prasmingam jaunimo laisvalaikiui.

Miestas yra aktyvus Sveikų miestų tinklo narys, dėl to didelis dėmesys bus skiriamas sveikam gyvenimo būdui nuo pat vaikystės, sveikam senėjimui populiarinti. Organizuojami renginiai, užsiėmimai, skatinantys gyventojus judėti.

2020–2022 m. dėmesys bus telkiamas į kultūros sektoriaus paslaugų kokybės, atraktyvumo ir prieinamumo įvairioms kultūros vartotojų grupėms didinimą, kultūros infrastruktūros bei kultūros paveldo modernizavimą, aktualizavimą ir pritaikymą bendruomenės poreikiams, e. kultūros paslaugų teikimą, tradicinių amatų, etnokultūros populiarinimą. Toliau bus tęsiamas kultūros ir meno iniciatyvos skatinimas.

2020–2022 m. toliau bus skatinama ir remiama sporto veikla, gerinama sporto salių, lauko sporto aikštelių būklė, įrengiami lauko treniruokliai. Siekiama padidinti vaikų ir jaunimo, suaugusiųjų aktyvumą, fizinį pajėgumą, propaguoti sveiką gyvenseną. Bus organizuojami įvairaus

pobūdžio ir tikslinėms grupėms skirti sporto renginiai, tarptautinės sporto varžybos. Siekiama kelti sporto renginių organizavimo kokybę, didinti masiškumą, prestižą.

2020–2022 m. bus plėtojama šiuolaikinė ir efektyvi bendruomenės poreikius tenkinanti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų sistema. Visuomenės sveikatos ugdymas ir stiprinimas, sveikatos sauga, ligų ir traumų prevencija yra svarbus miesto uždavinys. Bus siekiama, kad sveika gyvensena ir sveika elgsena taptų bendruomenės vertybėmis, mažėtų atskirų bendruomenės grupių atskirtis ir netolygumai, būtų užtikrinamas pirminės sveikatos priežiūros, kaip savarankiškos savivaldybės funkcijos, prieinamumas. Bus skatinamas įvairių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės, privataus sektoriaus bendradarbiavimas ir partnerystė, stiprinamas bendruomenės aktyvumas ir atsakomybės už savo sveikatą suvokimas, inovatyvių visuomenės sveikatos sistemos valdymo priemonių diegimas. Toliau bus įgyvendinamos prevencinės programos.

Toliau bus siekiama socialinių paslaugų teikimo deinstitutionalizacijos ir bendruomenėse teikiamų paslaugų (nestacionarių socialinių paslaugų) plėtros. Alytuje išlieka aktualus bendruomeninių socialinių paslaugų teikimo, pagalbos į namus, dienos socialinės globos asmens namuose, integralios pagalbos paslaugų poreikis. Todėl, siekiant užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą įvairioms socialinių paslaugų gavėjų grupėms, 2020–2022 m. bus įgyvendinama bendruomenės inicijuojama veikla, vietinio užimtumo programos, didinamas socialinio būsto fondas, socialinių paslaugų prieinamumas ir kokybė. Investuojama į esamos socialinių paslaugų infrastruktūros ir paslaugų kokybės gerinimą, prevencinio darbo aktyvinimą.

2020–2022 m. siekiant pagerinti miesto demografinę situaciją, visų lygių institucijų ir įstaigų, organizacijų veikla ir pastangos bus telkiamos į sveiko senėjimo, sveikos gyvensenos propagavimą, sveikatos prevencinių programų įgyvendinimą, gyventojų aktyvumo, užimtumo didinimą, patrauklios ir saugios gyvenimo aplinkos kūrimą, gyventojų verslumo skatinimą ir darbo vietų kūrimą.

02 STRATEGINIS TIKSLAS – didinti miesto konkurencingumą, sudarant palankias sąlygas verslui	
Kodas	Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdomos programos:
27	Ekonominės plėtros programa
30	Urbanistinio planavimo programa

Siekiant padidinti miesto konkurencingumą, dirbama keliomis kryptimis – investicijų pritraukimas, gyventojų verslumo skatinimas, patrauklių kultūros ir sporto produktų kūrimas.

Norint pasiekti pažangos, būtina vystyti kryptingą bendradarbiavimą skatinant verslą ir investicijas, ypač atkreipiant dėmesį į viešųjų paslaugų verslui procesų optimizavimą. Kad būtų sukurta konkurencinga verslo aplinka, bus dirbama smulkaus verslo įmonių plėtros, skatinimo, investicijų pritraukimo ir miesto žinomumo vietos ir užsienio rinkose didinimo linkme.

Siekiant didinti miesto ekonominį ir socialinį konkurencingumą, kurti patrauklią aplinką investicijoms ir verslų plėtrai, 2020–2022 m. bus stiprinamas verslo subjektų, viešojo sektoriaus institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių bendradarbiavimas, stebima verslo aplinka, skleidžiama informacija apie verslo galimybes ir sąlygas. Planuojama aktyviai dirbti su potencialiais ir esamais investuotojais, efektyviai skleisti informaciją apie investicines miesto galimybes. Aktyviais rinkodaros veiksmais tikslingose rinkose siekiama gerinti miesto įvaizdį tarp potencialių investuotojų ir pritraukti naujų finansinių išteklių. Gyventojų ekonominiam aktyvumui didinti bus įgyvendinamos integruotos teritorijos vystymo programos priemonės. Bus siekiama įveiklinti viešąją infrastruktūrą – ją pritaikyti bendruomenės, verslo poreikiams.

Smulkusis ir vidutinis verslas – tai lanksčiai prisitaikantis prie įvairių pokyčių, kuriantis naujas darbo vietas bei racionaliai naudojantis išteklius sektorius, jis turi lemiamą įtaką ekonomikos pokyčiams. Kadangi smulkus ir vidutinis verslas yra modernios, dinamiškos ekonomikos pagrindas, mažų ir vidutinių įmonių bei savarankiškai dirbančių gyventojų plėtra didele

dalimi lemia rinkos ekonomikos konkurencingumą ir augimą. Šis verslo sektorius greičiausiai pajunta rinkos paklausos ir pasiūlos pokyčius, prisitaiko prie jų, sukuria naujas darbo vietas tose srityse, kurių prekės ir paslaugos turi didžiausią paklausą, todėl smulkus ir vidutinis verslas yra laikomas vienu iš svarbiausių ekonomikos augimo veiksnių, turinčių esminį poveikį tiek šalies, tiek savivaldybės ūkio raidai. Smulkaus verslo įmonių plėtra yra vienas iš prioritetinių Europos Sąjungos ir Lietuvos politinių tikslų, todėl, siekiant skatinti verslumą, 2020 m. yra numatoma įgyvendinti smulkaus verslo skatinimo priemonės. Mieste norima išugdyti jaunųjų verslininkų kartą, todėl bus vykdomos jaunimo verslumo priemonės, siekiant sudominti mokinius, studentus ir kitus asmenis galimybėmis veikti savarankiškai, turėti savo verslą.

Didelis dėmesys bus skiriamas ir harmoningai miesto teritorijų plėtrai. Atsižvelgus į Bendrojo plano sprendinius, planuojama atnaujinti svarbias miesto teritorijas, parengti specialiuosius planus.

03 STRATEGINIS TIKSLAS – kurti patrauklią, švarią ir saugią miesto gyvenamąją aplinką	
Kodas	Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdomos programos:
28	Infrastruktūros priežiūros ir aplinkos kokybės gerinimo programa
29	Turto valdymo ir plėtros programa

Vienas iš svarbiausių savivaldybės siekių yra užtikrinti gyventojams aukštą gyvenamosios aplinkos kokybę, diegti mieste ekologiškus sprendimus. Kadangi vienas pagrindinių aplinkos oro taršos šaltinių yra autotransporto išmetamos dujos, reikalingi sprendimai, kurie padėtų sumažinti ir reguliuoti automobilių transporto srautus taip, kad gyvenamuosiuose rajonuose taršos poveikis būtų kuo mažiau juntamas. Dėl to mieste siekiama diegti darnaus judumo principus. 2018 m., įtraukiant miesto visuomenę, parengtas ir patvirtintas Alytaus miesto darnaus judumo veiksmų planas, kuriame suformuluota Alytaus vizija darnaus judumo aspektu: sveikas ir aplinkai draugiškas ir patogus miestas. Darnaus judumo veiksmų plane numatyta Alytaus mieste įdiegti greitojo ekologiško viešojo transporto sistemą, didinti viešojo transporto komfortą ir kokybę, skatinti intermodalumą, bevariklio transporto naudojimą, pritaikyti gatves, šaligatvius bei viešąsias erdves žmonėms su specialiaisiais poreikiais.

2020–2022 m. numatomos investicijos į susisiekimo sistemos plėtrą. Susisiekimo sistemos plėtra yra susijusi su susisiekimo infrastruktūros techninių parametrų gerinimu, trūkstančių jungčių tiesimu ir pralaidumo didinimu, eismo saugos užtikrinimu, aplinkosaugos, darnaus judumo priemonių diegimu.

Dėl savo kompaktiškos struktūros ir dydžio, traukos objektų išsidėstymo bei turtingos gamtinės aplinkos Alytaus miestas yra patogus susisiekti pėsčiomis ir dviračiais, tačiau miestas neturi rišlios dviračių takų sistemos, nėra nenutrūkstamo dviračių takų tinklo, jungiančio miesto rekreacinius želdynus, gyvenamąsias teritorijas ir poilsio bei aptarnavimo objektus. Alytaus mieste yra apie 33,9 km ilgio pėsčiųjų ir dviračių takų, jie jungia miesto bendrojo naudojimo teritorijas ir želdynus, miesto teritoriją su priemiesčiu. Plėsdama dviračių takų tinklą, savivaldybė siekia skatinti žmones dviračius naudoti ir kaip kasdieninę susisiekimo priemonę, nes dviratis yra ekologiška ir patogi transporto priemonė.

Bus teikiama pirmenybė miesto gatvėms įrengti, asfaltuoti, šaligatvių ir perėjų apšvietimui modernizuoti, pėsčiųjų ir dviračių takų tinklui plėsti.

Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje prioritetinės aplinkos apsaugos sritys yra keturios: darnus gamtos išteklių naudojimas ir atliekų tvarkymas, aplinkos kokybės gerinimas, ekosistemų stabilumo išsaugojimas, klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos keliamų aplinkos pokyčių.

Prie Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos tikslų įgyvendinimo prisideda ir Alytaus miesto savivaldybė. 2020–2022 m. bus siekiama vystyti efektyvią atliekų tvarkymo sistemą, didinti viešosios paskirties objektų, daugiabučių namų atsinaujinančių išteklių energijos

naudojamą ir energijos vartojimo efektyvumą, toliau bus taikomos aplinkos apsaugos priemonės, vykdomas visuomenės aplinkosauginis švietimas.

Gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę, numatoma įgyvendinti gyvenamųjų teritorijų modernizavimo ir pastatų energetinio modernizavimo projektus, atnaujinti mikrorajonų vaikų žaidimų, sporto aikšteles ir kitus įrenginius. Taip pat prie patogios gyvenamosios aplinkos kūrimo prisidės šiam tikslui įgyvendinti numatomi veiksmai pritaikant ne tik viešosios infrastruktūros objektus, bet ir gyvenamąjį būstą žmonėms su specialiaisiais poreikiais. Siekiant patenkinti miestiečių rekreacinių zonų poreikį, numatoma kuo daugiau miesto žaliųjų zonų pritaikyti poilsiui ir laisvalaikiui, prižiūrėti miesto vandens telkinius ir jų pakrantes. Atsižvelgiant į šiandienos ekologiškos gyvenamosios aplinkos aktualijas, bus siekiama plėsti efektyvią ir saugią atliekų surinkimo, apdorojimo ir panaudojimo sistemą, gerinti atmosferos oro ir geriamojo vandens kokybę, mažinti triukšmą ir užtikrinti ekologišką miesto gamtinę aplinką. Fiziniam gyventojų saugumui užtikrinti numatoma įgyvendinti saugaus miesto iniciatyvą.

Alytaus miesto savivaldybės administracijos Statybos skyriaus duomenimis, 2018 m. pabaigoje mieste vietinės reikšmės kelių ilgis buvo 209,4 km, iš jų su pagerinta danga (asfalto, trinkelų, grindinio) – 158,3 km (75,6 proc. nuo viso vietinės reikšmės kelių ilgio mieste), su žvyro danga – 28,5 km, grunto keliai – 13,1 km, 9,5 km – projekcinės gatvės.

STRATEGINIAI TIKSLAI IR EFEKTO KRITERIJAI

01 STRATEGINIS TIKSLAS – užtikrinti gyventojams viešųjų paslaugų įvairovę, kokybę ir prieinamumą
Efekto kriterijai (nurodomos siektinos reikšmės 2022 m.):
E-01-01 Gyventojų skaičiaus pokytis, proc. > 0,2
E-01-01 Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, m. > 77
02 STRATEGINIS TIKSLAS – didinti miesto konkurencingumą, sudarant palankias sąlygas verslui
Efekto kriterijai (nurodomos siektinos reikšmės 2022 m.):
E-02-01 Verslumo lygis (veikiančių SVV įmonių skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų), vnt. – > 27,5
03 STRATEGINIS TIKSLAS – kurti patrauklią, švarią ir saugią miesto gyvenamąją aplinką
Efekto kriterijai (nurodomos siektinos reikšmės 2022 m.):
E-03-01 Teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, kiekis, tūkst. t/metus < 540
E-03-02 Avaringumo lygis (eismo įvykių skaičius), vnt. < 270

VEIKLOS STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮVERTINIMO KRITERIJAI

01 STRATEGINIS TIKSLAS – užtikrinti gyventojams viešųjų paslaugų įvairovę, kokybę ir prieinamumą				
Rezultato kriterijus	Rezultatų kriterijų reikšmės			Atsakingi vykdytojai
	2020	2021	2022	
Elektroniniu būdu teikiamų paslaugų dalis nuo visų teikiamų paslaugų	30	30	30	Vidaus administravimo skyrius, Informacinių ir ryšių technologijų skyrius
Gyventojų, patenkintų savivaldybės teikiamomis paslaugomis, dalis, proc.	85	86	87	Vidaus administravimo skyrius

Darnaus judumo priemonių įdiegimas	1	2	1	Miesto ūkio skyrius
02 STRATEGINIS TIKSLAS – didinti miesto konkurencingumą, sudarant palankias sąlygas verslui				
Metinis užsiėmusių asmenų skaičius, žm.	25 500	26 000	26 500	Turto valdymo ir verslo skyrius
Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios 1 gyv., Eur	1 700	1 800	2 000	Turto valdymo ir verslo skyrius
Veikiančių ūkio subjektų pokytis, proc.	0,5	0,5	0,5	Turto valdymo ir verslo skyrius
Investuotojų pramonės parke padidėjimas, proc.	15	15	15	Turto valdymo ir verslo skyrius
03 STRATEGINIS TIKSLAS – kurti patrauklią, švarią ir saugią miesto gyvenamąją aplinką				
Dviračių ir pėsčiųjų takų ilgis, km	33,9	35,5	35,5	Statybos skyrius
Kelių su asfalto danga dalis nuo viso vietinės reikšmės kelių ilgio mieste, proc.	80	82	84	Statybos skyrius
Komunalinių atliekų, šalinamų regioniniame sąvartyne, dalis, proc.	30	25	25	Aplinkos apsaugos skyrius
Atnaujintų perėjų dalis nuo visų perėjų, proc.	75	80	80	Miesto ūkio skyrius